

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนการดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง
- ๓.๔ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๕ วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล
- ๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตรูปการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นโดยมีรูปแบบการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method) ศึกษาวิจัยทั้งในเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งมีรายละเอียดของรูปแบบการวิจัย ดังนี้

๓.๑.๑ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้ในการวิจัยเพื่อศึกษาภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารที่มี สถานภาพ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ทำงานต่างกัน

๓.๑.๒ การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) วิจัยเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางส่งเสริมภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๒.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านประชากร ได้แก่

๑. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรที่ดำรงตำแหน่งในระดับผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน ๕ โรงเรียน คือ โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดมะนาวหวาน โรงเรียนพระปริยัติธรรมสามัญ วัดสระเรียง โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดขนาน โรงเรียนปริยัติธรรมวัดไตรวิทยาราม และโรงเรียนพระบรมธาตุพิทักษ์วิทยา ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดประชากรในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน ๑๔๐ รูป/คน

๒. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากสูตรการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครซี และมอร์แกน^๑ ที่สำเร็จรูป ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๑๐๓ รูป/คน

๓.๒.๒ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้วิจัยได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการสัมภาษณ์ รวม ๗ รูป/คน ซึ่งได้มาจากการคัดเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ ๑) บุคลากรที่ดำรงตำแหน่งในระดับผู้บริหารของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีประสบการณ์ ไม่น้อยกว่า ๕ ปี ๒) ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนา จังหวัดนครศรีธรรมราช ๓) ครู โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีประสบการณ์สอน ไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี

๑) พระครูพรหมเขตคนารักษ์ ประธานกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ ๒

๒) พระครูพิศาลคุณาทร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดมะนาวหวาน

๓) พระมหาสมศักดิ์ ปริมาณินที ผู้อำนวยการ โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดมะนาวหวาน

๔) พระมหาเกียรติศักดิ์ โสสวาท ผู้อำนวยการโรงเรียนพุทธรังษีพิทยาลัย

๕) นายจรัญ มารัตน์ ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนครศรีธรรมราช

๖) นายเทพนิมิต กลับลาย, นักวิชาการกลุ่มโรงเรียน ปส.๒

๗) นายสุกิจ มลสวัสดิ์, ครู โรงเรียนพระบรมธาตุพิทักษ์วิทยา

^๑เครซี และ มอร์แกน (Krejcie and Morgan), อ้างใน สมบูรณ์ ตันยะ, วิทยาการศึกษา, (นครราชสีมา : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, ๒๕๔๓), หน้า ๑๐๓-๑๐๖.

๓.๓ เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างจากประชากร จำนวน ๑๔๐ รูป/คน ให้ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน ๑๐๓ รูป/คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) ดังนี้

๓.๓.๑ การสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน ๕ โรงเรียน เป็นกลุ่มในการสุ่ม

๓.๓.๒ การสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับฉลาก

ตารางที่ ๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ที่	โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
๑	โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดมะนาวหวาน	๒๖	๑๙
๒	โรงเรียนพระปริยัติธรรมสามัญศึกษาวัดสระเรียง	๓๖	๒๗
๓	โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดขนาน	๒๕	๑๘
๔	โรงเรียนปริยัติธรรมวัดไตรวิทยาราม	๒๔	๑๘
๕	โรงเรียนพระบรมธาตุพิทักษ์วิทยา	๒๙	๒๑
	รวม	๑๔๐	๑๐๓

๓.๔ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะคือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยศึกษาเอกสารวิชาการและจากงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยดำเนินการดังนี้ คือ

๑. แบบสอบถามภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยแบ่งออกเป็น ๒ ตอนดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน ๔ ข้อประกอบด้วย สถานภาพ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ลักษณะเป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) มี ๒ ด้าน คือ ภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ตามหลักพรหมวิหารธรรม และภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามหลักพรหมวิหารธรรมแบบสอบถามนี้เป็น

แบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Scale)^๒ มี ๕ ระดับ โดยกำหนดระดับภาวะผู้นำ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ๔.๕๑- ๕.๐๐ หมายความว่า มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย ๓.๕๑- ๔.๕๐ หมายความว่า มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย ๒.๕๑- ๓.๕๐ หมายความว่า มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย ๑.๕๑- ๒.๕๐ หมายความว่า มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐- ๑.๕๐ หมายความว่า มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับน้อยที่สุด

๒. แบบสัมภาษณ์เป็นข้อคำถามสัมภาษณ์ที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราชในด้านภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ตามหลักพรหมวิหารธรรม และภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามหลักพรหมวิหารธรรมโดยแบ่งออกเป็น ๒ ขั้นตอน คือ

ตอนที่ ๑ เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ ๒ เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางส่งเสริมเกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ตามหลักพรหมวิหารธรรม และภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามหลักพรหมวิหารธรรมอย่างไร

๓. การสร้างแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ และหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยกำหนดขั้นตอนของการสร้างเครื่องมือในการวิจัยเป็น ๒ ขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ ๑ การสร้างแบบสอบถาม

๑. ศึกษาหลักการและแนวคิดจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำเนื้อหามาวิเคราะห์หาแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

๒. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาเรียบเรียงและสร้างเป็นแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังปรากฏตัวอย่างในตารางที่ ๓.๒

^๒ Likert, Rensis. “The Method of Constructing and Attitude Scale”, Reading in Attitude Theory and Measurement. ๑๙๖๗, pp ๙๐-๙๕.

ตารางที่ ๓.๒ การออกแบบเครื่องมือ

ภาวะผู้นำ	พรหมวิหารธรรม	ข้อคำถาม
ภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ	ด้านเมตตา	๑. ผู้บริหารแสดงออกถึงความรัก ความปรารถนาดีเห็นอกเห็นใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชา
		๒. ผู้บริหารให้คำแนะนำและรับฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความจริงใจ
		๓. ผู้บริหารมีระบบมีการให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะวิธีการปฏิบัติงานที่ถูกต้องและให้คำปรึกษาเมื่อเกิดปัญหา
		๔. ผู้บริหารมีความเมตตาปราณีต่อผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความรักและเอาใจใส่
	ด้านกรุณา	๕. ผู้บริหารแสดงออกถึงภาวะผู้นำให้ความช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชาเมื่อเกิดปัญหาในการดำรงชีวิตประจำวัน โดยการให้คำปรึกษา
		๖. ผู้บริหารชี้แนะสิ่งที่เป็นประโยชน์และสิ่งที่เป็นโทษแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างจริงใจ
		๗. ผู้บริหารแสดงภาวะผู้นำต่อผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ สนใจไต่ถามทุกข์สุขตลอดจนให้ความช่วยเหลือ
		๘. ผู้บริหารจัดสวัสดิการภายในสถานศึกษาเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ใต้บังคับบัญชา
	ด้านมุทิตา	๙. ผู้บริหารแสดงภาวะผู้นำมีการแสดงความยินดีทุกครั้งเมื่อมีการเลื่อนตำแหน่งหรือมีความสำเร็จก้าวหน้าในสายงาน
		๑๐. ผู้บริหารให้ความสำคัญกับความก้าวหน้าทางหน้าที่การงานของผู้ใต้บังคับบัญชา
		๑๑. ผู้บริหารแสดงความชื่นชมยินดีเมื่อผลงานของผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นที่ยอมรับ
		๑๒. ผู้บริหารมีจิตใจแช่มชื่นเบิกบาน พลอยยินดี ปลาบปลื้มใจด้วยเมื่อเห็นผู้อื่นประสบความสำเร็จความเจริญในหน้าที่การงาน

ภาวะผู้นำ แบบมุ่ง สัมพันธ	พรหมวิหาร ธรรม	ข้อคำถาม
	ด้านอุเบกขา	๑๓. ผู้บริหารมอบหมายงานตามความรู้ความสามารถของบุคลากรของโรงเรียน
		๑๔. ผู้บริหารมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยมอบหมายงานให้บุคลากรได้ปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถที่เหมาะสม เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ
		๑๕. ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมความมีใจเป็นกลาง เมื่อผู้ใต้บังคับบัญชาได้รับตำแหน่งหน้าที่ที่ดีกว่า หรือทำงานประสบความสำเร็จด้วยความเต็มใจ
		๑๖. ผู้บริหารมีพฤติกรรมแสดงออกถึงมีใจเป็นกลางเสมอไม่หวั่นไหวไปตามกระแสแห่งการนินทาสรรเสริญ ลาก เสื่อม ลาก ยศ เสื่อมยศ และสุข ทุกข์
ภาวะผู้นำ แบบมุ่ง ผลสัมฤทธิ์	ด้านเมตตา	๑๗. ผู้บริหารมีเมตตาอยากให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน
		๑๘. ผู้บริหารมีเมตตาให้คำปรึกษาการทำงานแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายไปบรรลุเป้าหมาย
		๑๙. ผู้บริหารมีคำแนะนำให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความรักในหน้าที่การงานเวลาและอุทิศตนให้โรงเรียนอย่างเต็มที่
		๒๐. ผู้บริหารเป็นผู้มีความมุ่งมั่น และมีความเพียรพยายามที่จะขับเคลื่อนนโยบายไปสู่จุดหมายที่ตั้งไว้
	ด้านกรุณา	๒๑. ผู้บริหารอุทิศเวลาในการปฏิบัติหน้าที่เต็มกำลังความสามารถเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย
		๒๒. ผู้บริหารร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียนเพื่อให้งานต่าง ๆ ดำเนินการอย่างราบรื่น
		๒๓. ผู้บริหารให้ความช่วยเหลือ และช่วยแก้ปัญหาเมื่อประสบปัญหาในการทำงาน จนงานนั้นสำเร็จผล
		๒๔. ผู้บริหารมีการจัดระเบียบและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับงานของโรงเรียนตามระยะแผนปฏิบัติงาน

ภาวะผู้นำ แบบมุ่ง ผลสัมฤทธิ์	พรหมวิหาร ธรรม	ข้อคำถาม
	ด้านมูทิตา	๒๕. ผู้บริหารจัดโครงการพัฒนาบุคลากรอยู่เสมอเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการทำงานโดยไม่ปิดกั้นโอกาส
		๒๖. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงความสามารถอย่างเต็มที่เพื่อผลสัมฤทธิ์ของงาน
		๒๗. ผู้บริหารชื่นชมผลของการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความจริงใจ
		๒๘. ผู้บริหารจัดระเบียบหรือเกณฑ์การให้รางวัลผู้ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานอย่างเหมาะสม
	ด้านอุเบกขา	๒๙. ผู้บริหารแสดงภาวะผู้นำเปิดโอกาสในการเข้าถึงผู้บริหารเพื่อร้องเรียน หรือเมื่อประสบปัญหา รวมทั้งมีช่องทางและกระบวนการในการอุทธรณ์หากไม่ได้รับความยุติธรรม
		๓๐. ผู้บริหารรายงานการใช้จ่ายงบประมาณอย่างสม่ำเสมอและตรวจสอบได้
		๓๑. ผู้บริหารดำเนินการทางวินัยและกำหนดลงโทษอย่างยุติธรรม
		๓๒. ผู้บริหารยึดกฎระเบียบของโรงเรียนในการปฏิบัติงาน

๓. นำแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบสำนวนภาษาและความถูกต้องของเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงให้ถูกต้อง

๔. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๕ ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เทียบตรงและความครอบคลุมตามเนื้อหาที่ต้องการศึกษา ตามวัตถุประสงค์ แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) จากการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ ๐.๕๐ ขึ้นไป โดยได้ค่าเฉลี่ย โดยทุกข้อมีค่าระหว่าง ๐.๘ – ๑.๐

๕. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๐ คน แล้วนำข้อมูลหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Method) ได้ความเชื่อมั่นเท่ากับ .๘๓๒

๖. นำแบบสอบถามที่ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์นำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรต่อไป

ตอนที่ ๒ การสร้างแบบสัมภาษณ์

๑. วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาข้อมูล เอกสาร งานวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธตามหลักพรหมวิหารธรรม และภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีประเด็นคำถามที่เป็นเครื่องมือในการสัมภาษณ์

๒. นำแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสัมภาษณ์

๓. ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ก่อนนำไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๗ รูป/คน

๓.๕ วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมและเก็บข้อมูลจากการออกแบบสอบถามจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

๓.๕.๑ แบบสอบถาม

๑. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ถึงผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมสามัญแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน ๕ โรงเรียน เพื่อขอขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถาม

๒. ผู้วิจัยเป็นผู้แจกแบบสอบถามจัดเก็บข้อมูลด้วยตนเองพร้อมผู้ช่วย

๓. ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

๓.๕.๒ การสัมภาษณ์

๑) ผู้วิจัยขอหนังสือจากศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ถึงผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๗ รูป/คน ขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์

๒) ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๗ รูป/คน พร้อมแบบสัมภาษณ์ เพื่อเป็นข้อมูลในการเตรียมความพร้อมในการให้สัมภาษณ์ พร้อมนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้กำหนดนัดหมาย

๓) ดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยแบบสัมภาษณ์ ตามที่นัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์ โดยมีการบันทึกเทป จดบันทึกและถ่ายภาพระหว่างการสัมภาษณ์

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๖.๑ ข้อมูลเชิงปริมาณ

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปตามขั้นตอนดังนี้

๑. นำข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่และร้อยละนำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยายผล

๒. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่๒เกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การแปลผลค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ๔.๕๑- ๕.๐๐ หมายความว่า มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย ๓.๕๑- ๔.๕๐ หมายความว่า มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย ๒.๕๑- ๓.๕๐ หมายความว่า มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย ๑.๕๑- ๒.๕๐ หมายความว่า มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐- ๑.๕๐ หมายความว่า มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับน้อยที่สุด

๓. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มี สถานภาพ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน ที่ต่างกัน ใช้สถิติอนุมานสำหรับทดสอบสมมติฐานเพื่ออธิบายความแตกต่างลักษณะกลุ่มตัวอย่าง ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่มจะทำการทดสอบด้วยค่าสถิติทดสอบที (t-test) และกรณีตัวแปรต้นมากกว่าสองกลุ่ม จะทำการทดสอบด้วยค่าสถิติทดสอบเอฟ (F-test) ถ้าพบความแตกต่างจะทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD)

๔. รวบรวมข้อมูลจากข้อเสนอแนะแนวทางส่งเสริมภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราชนำเสนอโดยแจกแจงค่าความถี่

เมื่อได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง ๔ ขั้นตอนแล้วนำผลที่ได้มาสรุปและรายงานผลการวิจัยต่อไป

๓.๖.๒ ข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) การสังเคราะห์ข้อมูล (Content synthesis) การตีความสรุปและนำเสนอด้วยการบรรยาย

๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้นำหลักสถิติมาใช้ในการวิจัย ดังนี้

๑. การวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าร้อยละ (Percentage) จากสูตร^๓

$$\text{ร้อยละ} = \frac{N \times 100}{Na}$$

เมื่อ N แทน จำนวนสมาชิกที่สุ่มตัวอย่าง
Na แทน จำนวนสมาชิกทั้งหมด

๒. การวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย (Mean) จากสูตร^๔

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
f แทน ความถี่ของคะแนนแต่ละตัว
n แทน จำนวนข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง

๓. การวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)^๕

$$SD = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ SD แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
X แทน ค่าคะแนนแต่ละตัว
N หรือ n แทน จำนวนข้อมูล
 $\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

^๓พิสนุ ฟองศรี, วิจัยทางการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : เทียมฟ้าการพิมพ์ ๒๕๔๙), หน้า ๘๐.

^๔ชานินทร์ ศิลป์จารุ, การวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS, พิมพ์ครั้งที่ ๙, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท วี อินเตอร์ พรินท์), ๒๕๕๑, หน้า ๑๕๐.

^๕สงศรี ชมภูวงศ์, ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์, (นครศรีธรรมราช : คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช, ๒๕๓๓), หน้า ๒๒๔.

๔. การทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย (t-test)^๖

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่า t – test
	$\bar{X}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่ 1
	$\bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่ 2
	S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1
	S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 2
	N_1	แทน	จำนวนคะแนนของกลุ่มที่ 1
	N_2	แทน	จำนวนคะแนนของกลุ่มที่ 2

๕. ทดสอบเอฟ (F-test) ในการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ๓ กลุ่ม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) โดยใช้สูตร^๗

สูตร	F	=	$\frac{MS_b}{MS_w}$
เมื่อ	F	แทน	ค่าแจกแจงของ F-Distribution
	MS_b	แทน	ความแปรปรวนระหว่างในกลุ่ม
	MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

๖. ค่า IOC สำหรับค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม

สูตร	IOC	=	$\frac{\sum R}{N}$
เมื่อ	IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้อง
	R	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

^๖ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๔๓.

^๗ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๔๗.

๗. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Method)^๘

สูตร	α	=	$\frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$
เมื่อ	α	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของเครื่องมือวัด
	n	แทน	จำนวนข้อคำถาม
	S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

^๘ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๐๕-๒๐๖.